

Från:

Ärende:

Datum:

Bilagor:

Remiss av Naturvårdsverkets hemställan om förordningsändringar avseende rovdjursförvaltning
den 9 mars 2022 13:04:38[image001.png](#)[Remissbrev.pdf](#)[N2019_01737 Naturvårdsverkets hemställan om förordningsändringar avseende rovdjursförvaltning.pdf](#)

Hej!

Skickar här ut remiss av **Naturvårdsverkets hemställan om förordningsändringar avseende rovdjursförvaltning**.

Remissvaren ska ha kommit in till Näringsdepartementet **senast den 20 april 2022**. Svaren bör lämnas per e-post till n.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till n.fjr@regeringskansliet.se. Ange diarienummer **N2019/01737** och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i Naturvårdsverkets hemställan. Förslagen bygger på remissutfallet av det tidigare remitterade förslaget om en ändring gällande miniminivåer för rovdjur i förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Frågor under remisstiden besvaras av Ruona Burman telefon: 08-405 94 47 alt.

ruona.burman@regeringskansliet.se

Remissutskicket är beslutat av departementsrådet Sara Colliander.

Hälsningar

Linda Torsbrink

Kanslisekreterare

Näringsdepartementet

Landsbygdsavdelningen

Enheten för fiske, jakt och rennäring (FJR)

103 33 Stockholm

Tfn 08-405 12 84

Mobil 070-667 18 86

linda.torsbrink@regeringskansliet.sewww.regeringen.se

Näringsdepartementet
Landsbygdsavdelningen,
Enheten för fiske, jakt och rennäring

Remiss av Naturvårdsverkets hemställan om förordningsändringar avseende rovdjursförvaltning

Remissinstanser

Jägarnas riksförbund
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Örebro län

Länsstyrelsen i Östergötlands län

Naturskyddsföreningen

Naturvårdsverket

Regelrådet

Sametinget

Statens jordbruksverk

Sveriges jordägarförbund

Svenska jägareförbundet

Svenska Rovdjursföreningen

Svenska samernas riksförbund

Sveriges kommuner och regioner

Sveriges lantbruksuniversitet

Remissvaren ska ha kommit in till Näringsdepartementet

senast den 20 april 2022. Svaren bör lämnas per e-post till

n.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

n.fjr@regeringskansliet.se Ange diarienummer N2019/01737 och

remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i Naturvårdsverkets hemställan. Förslagen bygger på remissutfallet av det tidigare remitterade förslaget om en ändring gällande miniminivåer för rovdjur i förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att

redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Sara Colliander
Departementsråd

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Ekström, Emil
Tel: 010-698 15 91
emil.ekstrom@naturvardsverket.se

HEMSTÄLLAN
2021-10-08

Ärendenummer
NV-04996-21

Näringsdepartementet

Hemställan om förordningsändringar avseende rovdjursförvaltning

1. Sammanfattning av Naturvårdsverkets förslag

Efter samråd med länsstyrelserna hemställer Naturvårdsverket om följande förordningsändringar avseende förvaltningen av björn, varg, järv och lodjur. Hemställan innebär att miniminivåerna för förekomsten av varg endast ska fastställas för respektive rovdjursförvaltningsområde. För björn, järv och lo ska miniminivåer även fortsättningsvis fastställas både för rovdjursförvaltningsområdena och för vart och ett av länen.

Naturvårdsverket hemställer även om

- att viltförvaltningsdelegationerna ska yttra sig om förslag till miniminivåer istället för att *godkänna* dem,
- att samverkansrådets syfte även bör innefatta samverkan mellan rovdjursförvaltningsområdena,
- att miniminivåer ska uttryckas som det *antal individer* som förvaltningen ska syfta till att *inte underskrida*,
- att rovdjursinventeringen i länen ska undersöka *populationsstorlek och utbredning* av de stora rovdjuren,
- att samverkansrådets och länsstyrelsernas förslag till miniminivåer inte får innebära att upprätthållande av gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområden försvåras och
- att Naturvårdsverket får bemyndigande att meddela föreskrifter om rovdjursinventering, samverkan och samråd i frågor om förvaltning av de stora rovdjuren och om verkställigheten av förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

2. Ärendet och dess beredning

Ett förslag till vägledning om principer samt beskrivning av process vid översyn av miniminivåer för björn, varg, järv och lodjur remitterades till länsstyrelserna och nationella rovdjursrådet vid årsskiftet 2016 / 2017. Med anledning av den kritik mot systemet länsvisa miniminivåer som framfördes hemställde Naturvårdsverket i december 2017 till regeringen om flera ändringar, bland annat att miniminivåer för de stora rovdjuren enbart skulle fastställas för förvaltningsområdet. Regeringen remitterade ett förslag med slopade länsvisa miniminivåer i november 2020. Mot bakgrund av de invändningar mot förslaget som framfördes i remissvaren ombad Näringsdepartementet Naturvårdsverket att se över och vid behov ta fram en justerad hemställan.

3. Förslag till författningsändringar

3.1. Ändringar i förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer

Naturvårdsverket hemställer om följande ändringar av förordningen om viltförvaltningsdelegationer.

4 §

Nuvarande lydelse

En viltförvaltningsdelegation ska
pröva frågor om godkännande av

1. det förslag till miniminivåer för förekomsten av björn, lo, varg och järv *i länet* som enligt 4 § första stycket förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn ska lämnas till samverkansrådet, och
2. den rovdjursförvaltningsplan för länet som ska upprättas enligt 7 § första stycket förordningen om förvaltningen av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Föreslagen lydelse

En viltförvaltningsdelegation ska

1. *yttra sig över* det förslag till miniminivåer för förekomsten av björn, lo, varg och järv som enligt 4 § första stycket förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn ska lämnas till samverkansrådet, och
2. pröva frågor om godkännande av den rovdjursförvaltningsplan för länet som ska upprättas enligt 7 § första stycket förordningen om förvaltningen av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

3.2. Ändringar i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn

Naturvårdsverket hemställer om följande ändringar av förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

3 §

Nuvarande lydelse

För varje rovdjursförvaltningsområde ska det finnas ett samverkansråd för samverkan mellan länsstyrelserna inom *området* i frågor om förvaltning av de stora rovdjuren. I samverkansråden för Norra och Mellersta rovdjursförvaltningsområdena ska företrädare för Sametinget ingå.

Föreslagen lydelse

För varje rovdjursförvaltningsområde ska det finnas ett samverkansråd för samverkan mellan länsstyrelserna inom *och mellan rovdjursförvaltningsområdena* i frågor om förvaltning av de stora rovdjuren. I samverkansråden för Norra och Mellersta rovdjursförvaltningsområdena ska företrädare för Sametinget ingå.

4 §

Nuvarande lydelse

Länsstyrelsen ska till samverkansrådet lämna förslag till det *minsta* antal *föryngringar per år* som förvaltningen ska syfta till att *upprätthålla* (miniminivå) för förekomsten av björn, varg, järv och lo i länet.

Samverkansrådet ska med utgångspunkt i länsstyrelsernas förslag enligt första stycket till Naturvårdsverket lämna förslag till miniminivåer för förekomsten av björn, varg, järv och lo i rovdjursförvaltningsområdet *och i vart och ett av de län som ingår i området*.

Föreslagen lydelse

Länsstyrelsen ska till samverkansrådet lämna förslag till det *antal individer som förvaltningen ska syfta till att inte underskrida (miniminivå)*, vid det inventeringsresultat som fastställs enligt 9 §, för

1. *förekomsten av björn, järv och lo i länet.*
2. *förekomsten av varg i rovdjursförvaltningsområdet.*

Samverkansrådet ska med utgångspunkt i länsstyrelsernas förslag enligt första stycket till Naturvårdsverket lämna förslag till miniminivåer för

1. *förekomsten av björn, järv och lo i rovdjursförvaltningsområdet och i vart och ett av de län som ingår i området.*

2. förekomsten av varg i
rovdjursförvaltnings-
området.

*Förslagen får inte innebära att
upprätthållande av gynnsam
bevarandestatus för arterna i
deras naturliga
utbredningsområden försvåras.*

5 §

Nuvarande lydelse

Efter förslag av samverkansråden ska Naturvårdsverket fastställa miniminivåer för förekomsten av björn, varg, järv och lo i vart och ett av rovdjursförvaltningsområdena och länen.

Naturvårdsverket ska fastställa miniminivåerna enligt första stycket inom ramen för de nationella målen för respektive art och med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden.

Föreslagen lydelse

Efter förslag av samverkansråden ska Naturvårdsverket fastställa miniminivåer för förekomsten av björn, järv och lo i vart och ett av rovdjursförvaltningsområdena och länen.

*Vidare ska Naturvårdsverket
efter förslag av samverkansråden
fastställa miniminivåer för
förekomsten av varg i vart och ett
av
rovdjursförvaltningsområdena.*

Naturvårdsverket ska fastställa miniminivåerna enligt första stycket inom ramen för de nationella målen för respektive art och med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden.

7 §

Nuvarande lydelse

Länsstyrelsen ska upprätta en rovdjursförvaltningsplan för länet.

Samverkansråden ska med beaktande av rovdjursförvaltningsplanerna och de fastställda miniminivåerna utforma långsiktiga övergripande riktlinjer för rovdjursförvaltningen i rovdjursförvaltningsområdet.

Föreslagen lydelse

Länsstyrelsen ska upprätta en rovdjursförvaltningsplan för länet.

*I rovdjursförvaltningsplanen ska
förvaltningsmål anges för
förekomsten av björn, varg, järv,
lo och kungsörn i länet. Med
förvaltningsmål avses den nivå
för en art som förvaltningen i
länet syftar till att långsiktigt nå
och bibehålla under
förvaltningsplanens giltighetstid.*

Samverkansråden ska med beaktande av rovdjursförvaltningsplanerna och de fastställda miniminivåerna

utforma långsiktiga
övergripande riktlinjer för
rovdjursförvaltningen i
rovdjursförvaltningsområdet.

8 §

Nuvarande lydelse

Länsstyrelsen ska varje år undersöka *hur många föryngringar* av varg, järv, lo och kungsörn *som förekommer* i länet (rovdjursinventering).

Inom renskötseområdet ska länsstyrelsen dessutom varje år efter samråd med berörda samebyar undersöka hur många föryngringar av varg, järv och lo som förekommer inom samebyns svenska betesområde och om arterna förekommer regelbundet eller tillfälligt inom samebyn. Länsstyrelsen ska även efter samråd med berörda samebyar undersöka om björn eller kungsörn förekommer inom samebyns svenska betesområde.

Resultaten av rovdjursinventeringarna ska lämnas till Naturvårdsverket.

10 §

Nuvarande lydelse

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Om rennäringen berörs, ska Naturvårdsverket höra Sametinget innan föreskrifterna meddelas.

Föreslagen lydelse

Länsstyrelsen ska varje år undersöka *populationsstorlek och utbredning* av varg, järv, lo och kungsörn i länet (rovdjursinventering).

Inom renskötseområdet ska länsstyrelsen dessutom varje år efter samråd med berörda samebyar undersöka hur många föryngringar av varg, järv och lo som förekommer inom samebyns svenska betesområde och om arterna förekommer regelbundet eller tillfälligt inom samebyn. Länsstyrelsen ska även efter samråd med berörda samebyar undersöka om björn eller kungsörn förekommer inom samebyns svenska betesområde.

Resultaten av rovdjursinventeringarna ska lämnas till Naturvårdsverket.

Föreslagen lydelse

Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om *rovdjursinventering, samverkan och samråd i frågor om förvaltning av de stora rovdjuren och om verkställigheten av denna förordning.*

Om rennäringen berörs, ska Naturvårdsverket höra Sametinget innan föreskrifterna meddelas.

3.3. Ändringar i jaktförordningen (1987:905)

Naturvårdsverket hemställer om följande ändringar av jaktförordningen till följd av ovan ändringar i förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

24 a §

Nuvarande lydelse

Naturvårdsverket får överlämna till länsstyrelsen att besluta om skyddsjakt efter björn, varg, järv, lo och kungsörn med stöd av 23 b §.

Naturvårdsverket får överlämna till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo med stöd av 23 d §, under förutsättning att antalet föryngringar för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § samma förordning.

Föreslagen lydelse

Naturvårdsverket får överlämna till länsstyrelsen att besluta om skyddsjakt efter björn, varg, järv, lo och kungsörn med stöd av 23 b §.

Naturvårdsverket får överlämna till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo med stöd av 23 d §, under förutsättning att antalet *individer* för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § samma förordning.

4. Skäl för Naturvårdsverkets hemställan

4.1. Minimnivåer för varg fastställs endast för rovdjursförvaltningsområdena

Minimnivåerna för förekomsten av varg ska endast fastställas för respektive rovdjursförvaltningsområde. För björn, järv och lo ska minimnivåer även fortsättningsvis fastställas både för rovdjursförvaltningsområdena och för vart och ett av länen.

Det gällande systemet med länsvisa minimnivåer skapar inlåsningseffekter och motverkar politiska mål om spridning och minskad koncentration av vissa arter. Det kan även försvåra kommunikationen om förvaltningens mål och i förlängningen acceptansen för politiken och förvaltningen.

Regeringen har remitterat ett förslag som innebär att länsvisa minimnivåer slopas för varg, men även för björn, järv och lo.

Av de remissvar som regeringen mottagit framgår att det finns ett tydligt stöd för förslaget. Flera remissinstanser avstyrker dock förslaget.

Flera länsstyrelser har byggt upp ett för dem fungerande förvaltningssystem som vilar på minimnivåerna. Främst gäller det de geografiskt större länen som i dag hyser relativt stor andel av björn, järv och lodjur och som inte har en fast vargstam. En övergång från det nuvarande systemet befaras av dessa länsstyrelser försvåra förvaltningen, då trycket på minskade rovdjursstammar förväntas öka och en ökad samverkan inför licensjakterna måste ske varje år mellan länsstyrelserna. Det kan också påverka möjligheten till att göra tillförlitliga uppföljningar och utvärderingar om förändringar i jaktuttaget sker varje år.

Det framfördes även mycket i remissvaren som talar för slopade länsvisa minimnivåer. Det främsta argumentet är att det skulle möjliggöra en rovdjursförvaltning som i högre utsträckning kan styras utifrån rovdjurspolitiska mål, som till exempel ökad spridning av arterna i sina naturliga utbredningsområden och en minskad koncentration av varg i särskilt vargtäta områden.

Flera remissinstanser, och även Naturvårdsverket, anser att ett system utan länsvisa minimnivåer skulle underlätta omfördelning av rovdjursstammarna och minska de inlåsningseffekter som finns i dagens system. En ökad spridning är även positivt för artens bevarandestatus. Förslaget bedöms även främja en ökad samverkan mellan län och därmed en ökad flexibilitet i förvaltningen av stora rovdjur i landet.

Naturvårdsverket bedömer att problemen med länsvisa minimnivåer är tydligast vad gäller varg, främst på grund det politiska målet om minskad koncentration i län med hög koncentration, som bara gäller för varg. För övriga arter finns det anledning att beakta synpunkterna från de län som hyser en stor del av rovdjursbestånden och att de anser att de länsvisa minimnivåerna fyller en viktig funktion i deras förvaltning. Ett system som skiljer på arterna möter de olika behov och problem som lyfts i samband med remissen.

4.2. Viltförvaltningsdelegationernas roll vid framtagande av miniminivåer och rovdjursförvaltningsplaner

Länsstyrelsens viltförvaltningsdelegation ska yttra sig över det förslag till miniminivåer som länsstyrelsen ska lämna till samverkansrådet.

Viltförvaltningsdelegationen ska även fastställa länsstyrelsens förslag till rovdjursförvaltningsplan.

Återkommande i de remissvar som regeringen mottagit på det remitterade förslaget framförs det att det riskerar att uppstå oklarheter kring viltförvaltningsdelegationernas ansvar, uppdrag och mandat. Särskilt nämns processen med godkännande av förslag till miniminivåer från viltförvaltningsdelegationerna som en utmaning. Naturvårdsverket konstaterar att formuleringen i 4 § förordningen om viltförvaltningsdelegationer gällande viltförvaltningsdelegationernas roll i miniminivåprocessen är otydlig och skapar förväntningar som sedan inte går att uppfylla.

Naturvårdsverket hemställer därför om att en viltförvaltningsdelegation ska yttra sig över länsstyrelsens förslag till miniminivåer istället för att godkänna det.

4.3. Samverkansrådets syfte bör breddas

Samverkansrådets syfte breddas till att även omfatta samverkan mellan samverkansråden, dvs. mellan rovdjursförvaltningsområdena.

Gällande förordningstext anger att samverkansrådet ska finnas för samverkan mellan länsstyrelserna inom området. Naturvårdsverket anser att det finns anledning att bredda syftet till att även omfatta samverkan mellan samverkansråden, dvs. mellan rovdjursförvaltningsområdena. Sådan samverkan bedöms fylla en viktig funktion för att säkerställa att de förslag som lämnas från samverkansråden till Naturvårdsverket är förenliga med gynnsam bevarandestatus för arterna. Samverkansrådets gemensamma ansvar för de stora rovdjurens nationella nivåer är en nyckel till att regionaliseringen av rovdjursförvaltningen ska bli fungerande och få fullt genomslag.

4.4. Begreppet "föryngringar" ändras till "antal individer"

Miniminivåerna ska uttryckas i antal individer.

Naturvårdsverkets rapportering under artikel 17 i art- och habitatdirektivet använder "antalet individer". Där anges och utvärderas bl.a. det antal individer som krävs för att arten ska ha gynnsam bevarandestatus (referensvärde). Naturvårdsverkets förslag ger därför en tydligare koppling mellan miniminivåer och vad som rapporteras enligt direktivet. Inventeringsmetoderna förändras och utvecklas och DNA-analyser för individbestämning blir ett allt viktigare verktyg. "Föryngringar" är ett tekniskt begrepp som kräver ytterligare förklaringar och därmed är svårare att kommunicera. I kommunikationen från förvaltning till allmänheten efterfrågas nästan alltid "antal individer".

4.5. Förtydligande av innebörden av miniminivåer

Miniminivåer ska uttryckas som det antal individer som förvaltningen ska syfta till att inte underskrida vid det inventeringsresultat som fastställs enligt 9 § (miniminivå).

På grund av naturliga beståndsvariationer, som orsakas av slumpmässig variation över år i antalet födslar samt i dödligheten bland vuxna och ej könsmogna djur, visar populationsmodellering och forskning att om en rovdjursstam *upprätthålls* på sitt minimivärde, så kommer den under en betydande del av åren att vara mindre än minimivärdet. Exempelvis för järv i Sverige, innebär upprätthållandet av en järvstam på referensvärdet 600 järvar (motsvarande 96 föryngringar) att sannolikheten blir 34% att stammen under ett givet år kommer att vara mindre än referensvärdet för gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket anser att innebörden av miniminivåer ska förtydligas då en risk för att miniminivån och referensvärdet underskrids vissa år, inte är förenlig med det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken (prop. 2012/2013:191), dvs. att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och *bibehålla* gynnsam bevarandestatus i Sverige. Länsstyrelserna har generellt förvaltningsmål som ligger över miniminivåerna med viss marginal. Gällande lydelse kan dock ge skenet av att det är möjligt att förvalta rovdjuren på miniminivån. Naturvårdsverket menar därför att det är viktigt att paragrafens lydelse ändras så att det blir tydligt att förvaltningen syftar till att miniminivåerna *inte underskrids vid det inventeringsresultat som fastställs enligt 9 §*. Genom ändringen förtydligas även att det är det fastställda inventeringsresultatet som jämförs med miniminivån.

4.6. Förvaltningsmål i rovdjursförvaltningsplanen

I rovdjurförvaltningsplanen ska förvaltningsmål anges för förekomsten av björn, varg, järv, lo och kungsörn i länet. Med förvaltningsmål avses den nivå för en art som förvaltningen i länet syftar till att långsiktigt nå och bibehålla.

Miniminivåerna utgör ett "golv" som har till syfte att arterna ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus, enligt art- och habitatdirektivet. Miniminivåerna behöver kompletteras med mål för förvaltningen att syfta mot. Förvaltningsmål har till syfte att komplettera miniminivåerna så att populationer ska vara på en lämplig nivå utifrån rovdjurspolitiken, uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, samtidigt som tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn tas. Förvaltningen bör minst syfta till att förvalta populationerna med tillräcklig marginal i förhållande till referensvärdena och miniminivåerna så att dessa inte äventyras.

4.7. Förtydligat ansvar för upprätthållande av gynnsam bevarandestatus

Samverkansrådets och länsstyrelsernas förslag till miniminivåer får inte innebära att upprätthållande av gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområden försvåras.

Det bör förtydligas att de förslag till miniminivåer som lämnas inte får innebära att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus försvåras. Det är viktigt att detta krav är tydligt och framgår av förordningen då det är det huvudsakliga skälet för den samverkan som ska ske i och mellan samverkansråden.

Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur innefattar krav på att samverkansrådets förslag till miniminivåer ska innehålla en redogörelse för de samråd som skett samt hur föreslagen säkerställer gynnsam bevarandestatus för respektive art/arten.

4.8. Rovdjursinventeringens syfte

Länsstyrelsen ska varje år undersöka populationsstorlek och utbredning av varg, järv, lo och kungsörn i länet

Metodiken i rovdjursinventeringen utvecklas löpande och DNA-analyser för bestämning av individer har blivit ett allt viktigare komplement för att bestämma till exempel populationsstorlek, utbredning och härkomst. Klimatförändringarna med förändrade snöförhållanden i norr och allt snöfattigare vintrar i söder gör att spårning på snö för att inventera familjegrupper och föryngringar blir mer problematiskt. För att då kunna bestämma populationsstorlek och utbredning går utvecklingen mot DNA-analyser av biologiskt material för bestämning av individer. Bestämmelserna bör därför inte peka ut en viss metodik för rovdjursinventeringen (fastställande av föryngringar), detta kan istället preciseras i föreskrifter samt i Naturvårdsverkets vägledning kring metodik för inventering av stora rovdjur i Sverige.

4.9. Utökat bemyndigande till Naturvårdsverket

Naturvårdsverket får bemyndigande att meddela föreskrifter om rovdjursinventering, samverkan och samråd i frågor om förvaltning av de stora rovdjuren och om verkställigheten av förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Naturvårdsverkets bemyndigande enligt 10 §, förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn, ger endast utrymme att meddela föreskrifter om verkställighet av förordningen.

Verkställighetsföreskrifter får komplettera lag och förordning men inte tillföra något väsentligt nytt, exempelvis sådant som kan uppfattas som nya skyldigheter.

Det förslag till nya föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur som har arbetats fram av Naturvårdsverket innehåller bestämmelser som ställer vissa krav på länsstyrelserna och samverkansråden vad gäller samverkan och samråd i frågor

om förvaltning av de stora rovdjuren. Bland annat föreslår Naturvårdsverket att vid framtagandet av förslag till miniminivåer ska samråd ske mellan och inom de tre samverkansråden. Vidare föreslås att innan länsstyrelsen beslutar om licensjakt på björn, varg, järv eller lo, ska samråd ske inom samverkansrådet om lämplig omfattning på jakten med beaktande av fastställd miniminivå. Det ställs även krav på att sådana samråd vid behov även ska ske med övriga samverkansråd. Dessa förändringar är påkallade av förslaget att delvis avskaffa de länsvisa miniminivåerna och ger förutsättningar för att säkerställa en rovdjursförvaltning som samverkar mot beslutade mål. Mot denna bakgrund anser Naturvårdsverket att det är av vikt att myndigheten har bemyndiganden som ger uttalat stöd för att reglera kraven på samverkan.

Även Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2007:10) ska revideras. Föreskrifterna preciserar bland annat roller och ansvar, samt i viss mån vilken metodik som ska följas i rovdjursinventeringen. Naturvårdsverket anser att det finns anledning att förtydliga att myndigheten kan ställa krav på hur rovdjursinventeringen ska genomföras.

4.10. Följdändringar i jaktförordningen

”Antal individer” ersätter begreppet ”föryngringar” även i jaktförordningen.

De föreslagna ändringarna om att ersätta begreppet *föryngringar* med *antal individer* i förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn innebär att Naturvårdsverket kommer att fastställa miniminivåer som ett antal individer. Mot bakgrund av detta bör även förutsättningen för att myndigheten ska kunna överlämna till länsstyrelserna att besluta om licensjakt efter dessa arter vara att *antalet individer* överstiger de fastställda miniminivåerna i rovdjursförvaltningsområdet, varför en följdändring i jaktförordningen är behövlig.

5. Ytterligare om förslagets konsekvenser

Naturvårdsverket anser att de föreslagna ändringarna skulle bidra till ett mer flexibelt och resurseffektivt system samt att bevarandestatus kan stärkas i förhållande till den delen som avser referensvärdet för utbredningsområde genom att spridning underlättas.

Ett skyddssystem för gynnsam bevarandestatus finns kvar i form av delegationssystemet och de krav som ställs i jaktförordningen (23 c §) för beslut om jakt. Detta kan även stärkas med krav på länsstyrelserna att genomföra och dokumentera samverkan i och mellan förvaltningsområden inför beslut om jakt.

Förslagen innebär ett stärkt regionalt ansvar och att behovet av samverkan blir tydligare. Detta kan initialt medföra en ökad arbetsinsats för länsstyrelserna men bedöms göra det långsiktiga arbetet med förvaltning av de stora rovdjuren mer resurseffektivt.

I och med att viltförvaltningsdelegationernas roll förtydligas kan länsstyrelsernas arbete med miniminivåer bli mindre arbetskrävande.

För Naturvårdsverket kommer ändringarna initialt innebära ett ökat behov av vägledning.

Beslut om denna hemställan har fattats av generaldirektör Björn Risinger. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit biträdande avdelningschefen Gunilla Ewing Skotnicka, föredragande, enhetschefen Carl-Johan Lindström, juristen Emil Ekström och handläggaren Marie Edvall.

Beslut om denna hemställan har fattats digitalt utan namnunderskrifter.

Björn Risinger

Gunilla Ewing Skotnicka

Kopia till:

Miljödepartementet